

معارفی وزارت

بلوچی

اول صنف

چاپی سال: هـ.ش. ۱۳۹۹

مليين سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوځو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ايماق، هم پشه يان
لکه لمړ پرشنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وايو الله اکبر وايو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د توري
دا وطن د ټولوکور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجردی
براھوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل حليېي
په سینه کې د آسيا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بلوچی

اول صنف

چاپی سال: هـ . ش. ۱۳۹۹

الف

كتابي درستي کنگ

مضمون: بلوچي زوان

نويسوكان: تعليميین نصابي بلوچي بهره نويسوکين دل.

ايدت کنوک: بلوچي زوانه در سييin كتاباني نويسوکين دل.

صنف: اول

متنی زوان: بلوچي

ديمری ديوک: تعليميین نصابي ديمري و درسيين كتاباني ليکگي مزنين رياست.

شينگ کنوک: معارفه وزارتی عامه ين آگاهي و ارتباطي رياست.

چاپي سال: هجري شمسی ۱۳۹۹

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

درسيين كتاباني چاپ، بهر وبها کنگي حک په افغانستانئ اسلاميین جمهوري معارفي وزارتني ساتتگنت. به بازارا زيتن و بها کنگش منع انت گون خلافان قانونيین سلوکي بيت.

معارفی وزیری پیگام

اقرا با سم ربک

پاکین خالقی با زین حمد و ستا که اماره هستی دات و وتن و نمشته کرتنی مزین نعمتی واوند کرت و بازین درود په خاتم رسول حضرت محمد مصطفی ﷺ که خداوند ﷺ اولی پیگام په آیی (وتن) انت. چوکه په درستان روش ودرا انت. هجری شمسی ۱۳۹۷ سال به معارفی سالی ناما نام گپتگ بوت. پمیشا به امئ و طنا به تعلیم ورو دینگی نظامی جتاجتاین بهران بازین بنیادیین بدل بوگی کیت: معلم، وانندگ، کتاب، مکتب، اداره و ماس و پسانی شورا افغانستانی معارفی شش بنیادیین بهرزاونگه بنت که به وطنی تعلیم ورو دینگی و دیمیریا مزین تاثیری دارت. به انچین قسمت جوړ کنوکین و هدی، افغانستانی معارفی رهبری مزین خانواده تعهد کرته که به وطنی تعلیم ورو دینگی اونینین نظامی و د دیمیریا بنیادیین بدل بوگی بیاریت.

شه همی روگها تعلیمین نصابی اصلاح دیمیری شه معارفی وزارتی سرئ کاران انت. به ای بهرا تعلیمین نصابی اصلاح و دیمیری، کتابانی مزند و محتواي ګهبدی و به مکتبان و مدرسه ان، سرکاری و خصوصیین بنیادن درسین کتابانی رسیتن و بهرکرن به معارفی وزارتی پروګرامانی اولسرا جاه داریت. اما باوردارن، اگه کتاب جوانین کیفتی داشتگ مه بنت، وطنی تعلیمین سک و پرواکین مخدانا به دستا آورتگه نه کن.

په یات بوتگین مخدانی به دستا آورتن و یک کاریین هیل زورگیں نظامی رسگا شه مچین وطنی دلسو چین معلم و مدرس و زانگ و کمالی واوندین مدیران که آیوکین نسلی رودینوک انت، په عزتداریه لوپین که په ای درسین کتابی هیل داتن و آیی مزند و محتواي رسیتنا به امئ عزیزین فرزندان شه هر رازی کوشستی پدا مه کترن و به کاری و سرپدين نسلی تعلیم ورو دینگا گون دینی و مليین ارزشان گون ایراد ګروکین فکری کوشست بکنن. هر روچ سر تعهد و ذمه واربی منگی نوک کرنا گون ای نیتساخ داتنا بنکنن که به زوتین آیوکی عزیزین و اندگ، تاثیر دارین رودینتگ بوتگین شهروند و آبات و دیما شتگین افغانستانی جوړ کنوک بنت.

همی رازشہ عزیز ودوستین وانندگان که وطنی باندی روچی پرارزشین پیه و سرمایه انت لوپین که رساكا مه شموشت و په باز ادب و احترام گون علمین پت و پولی شه عزیزین معلماني سبخا په جوانی کت بزرورن ووتی عزتمندین معلمی زانگ و علمی اوشگ چین بنت.

ګپسرا شه وطنی هیل دیوکین کارزاندان، تعلیم ورو دینگی دانندگان و تعلیمین نصابی فنین بهره همکاران که په ای درسین کتابی بربرکرنا شپ و روچ کوشست کرتگش قدر کرته وشه مزین خالقی دربارا په آوان به ای پاک وانسان جوړ کنوکین راها سوب و کامایابیه لوپین.

به یک معیاری و دیماشتگین معارفی نظامی دسترسي و آبات و دیماشتگین افغانستانی رسگی اوپیتا که سرپد، آزادات و آسوده حالین شهروندانی واوند بیت.

دکتور محمد میرویس بلخی

معارفی وزیر

ل

دینم	سبخ	دینم	سبخ
۳۹	ر	۱	تیاری دور
۴۰	رمگ	۸	آ
۴۱	ډ	۹	آپ
۴۲	هیلکاری	۱۰	ا
۴۳	ز	۱۱	انار
۴۴	زُرت	۱۲	هیلکاری
۴۵	ڙ	۱۳	ب
۴۶	ڙند	۱۴	باگ
۴۷	س	۱۵	پ
۴۸	سیب	۱۶	پس
۴۹	هیلکاری	۱۷	ت
۵۰	ش	۱۸	توت
۵۱	شپ	۱۹	ت
۵۲	ص	۲۰	پیر
۵۳	صندوخ	۲۱	ث
۵۴	هیلکاری	۲۲	ثواب
۵۵	ض	۲۳	ج
۵۶	ضیا	۲۴	جوز
۵۷	ط	۲۵	هیلکاری
۵۸	طوطی	۲۶	چ
۵۹	هیلکاری	۲۷	چپر
۶۰	ظ	۲۸	ح
۶۱	ظاهر	۲۹	حج
۶۲	ع	۳۰	خ
۶۳	عینک	۳۱	خوره
۶۴	غ	۳۲	د
۶۵	غلپ	۳۳	دستان
۶۶	ف	۳۴	هیلکاری
۶۷	فابریکہ	۳۵	ڏ
۶۸	ق	۳۶	ڈاکو
۶۹	قرآن مجید	۳۷	ذ
۷۰	ک	۳۸	ذاکر

دیم	سبخ
٧١	کونت
٧٢	گ
٧٣	گله
٧٤	هیلکاری
٧٥	ل
٧٦	لپ
٧٧	م
٧٨	ماس
٧٩	هیلکاری
٨٠	ن
٨١	نيوگ
٨٢	و
٨٣	وطن
٨٤	هیلکاری
٨٥	هـ
٨٦	هور
٨٧	هیلکاری
٨٨	ى
٨٩	يچوک
٩٠	сад گین الفبا
٩١	خدادوند ﷺ
٩٥	حضرت محمد ﷺ
٩٩	سال و ماہ
١٠٢	چارموسم
١٠٦	ماه و هپتگ
١١٠	نو روز
١١٤	امی بیرغ
١١٧	بزانت بلد
١٢٣	معارفی ترانه

تیاری دور

مخدود: به گونه‌های زیکان دیستن، او شکتن، گشتن و لکتن و اک‌گیش بیت.

عزیزین و اندگان!

۱- به بزرگی عکسان چیه گندت؟ بگشت.

۲- فرخی مكتب گجا انت؟

۳- بیدی ای ولايتا گجام ولايتانی ناما زانت؟

ل ل ل ل ل پ پ پ ت ت ت ت ت ب ب ب ب ب ب ب ب ب

مخدود: به گوندیین زاگان دیستان، اوشکتن ولکتنی واک کیش بیت.

عزیزین وانندگان!

- ۱- به بزرگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- به شمی گسا کیه زندگیه کنت؟
- ۳- شمی کھولی باسک چیه کنت؟

ت ت ت ت ت ت
ج ج ج ج ج ج
ش ش ش ش ش ش
چ چ چ چ چ چ

مخدس: به گوندپین زاگان دیستان، اوشکتن ولکتن و اک گیش بیت.

عزیزین وانندگان!

- ۱- به صنفی تها چیه گندت؟
- ۲- وانندگ به مکتبی میدانیا چیه کننت؟
- ۳- مكتب و صنفی پاک ساتن چه پیدگی داریت؟

د ح ڏ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ ڙ

مخدود: به گونه‌های زیگان دیستن، اوشکتن ولکتئ و اک گیش بیت

عزيzin واندگان!

- ۱- دمیکه مکتبا آت به سرکا چه دیست؟
- ۲- جائیکه موټرباز روت و کیت شه سرکاچونه گوزت؟
- ۳- ترافیک به سرکی تها چیه کنت؟
- ۴- پچی باید شه سرکا شه جائیکه سپیتین خط انت بگوزن؟

ر ت س ز ش

مخدو: به گوندیین زاگان دیستن، اوشکتن، گشتن و لکتن و اک گیش بیت.

عزیزین و اندگان!

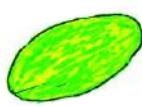
- ۱- به بزرگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- مكتب شه گسا چه توپیر داریت؟
- ۳- وهده که وتی دوستا ناگندت چیه گشت؟
- ۴- دمیکه شه وتی دوستان جتا بیت چیه گشت؟

ص ص ص ص
ط ط ط ط
ظ ظ ظ ظ

الفبا به عکسان

ب

ت

پ

ب

ا

آ

د

خ

ح

ج

ج

ث

ڏ

ڏ

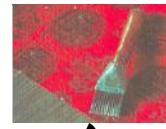
ڏ

ڏ

ڏ

ڏ

ظ

ط

ض

ص

ش

س

ڳ

ک

ق

ف

غ

ع

ي

هـ

وـ

نـ

مـ

لـ

بلوچی الفبا

ث	ٿ	ت	پ	ٻ	ا	آ
ذ	ڏ	ڏ	خ	ح	ڇ	ج
ص	ش	س	ڙ	ڏ	ه	د
ق	ف	غ	ع	ظ	ط	ض
هـ	وـ	نـ	مـ	لـ	گـ	کـ
			يـ	يـ	يـ	ئـ

آ

آ

مخدس: آحرفی و اتن، لکتن، دروشم و تواری درست کرتن

۱- به بُزرگا چیه گندت؟

۲- توتنا دیستگت نشان دیت؟

۳- توتن به آپئ تهاروت یابه سپکیه تها؟

آ-رت

آ

آ

آ-ت

آ

آ

آ-پ

آ

آ

عزیزین وانندگان!

۱- به جالگئ گجام گالان (آ) توار آته؟

ادا - آپ - اودا - آته - آدا

۲- چنت وار برزگئ گالانا کراری بوانت .

آپ آرد آت آپ آرت آرت

آ

آپ

آ

مخدود: "آ" حرفی و انتن، لکتن، دروشم و تواری درست کرتن

- ۱- به بروزگئ رسمای چیانا گندت؟
- ۲- آلو چه رازی مزگی داریت؟
- ۳- بیدی آپا زندگیه بیت؟

آپ دات.

آ آپ دات.

آ-پ

آ-هو

آ-لو

عزیزین واندگان !

- ۱- سبخا بوانت و هما گالانا که به آوان آحرف انت نشان بدیت.
- ۲- جالگئ حرف و گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

آپ آرن آرت آرن آرن آرن آرن آرن

!

!

مخدە: "ا" حرفی واتن، لکتن، دروشم و توارئ درست کرتن

انار

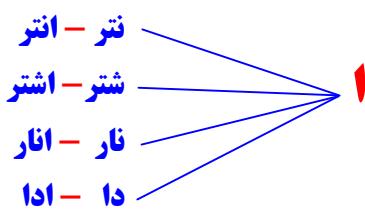

اشتر

انتر

- 1- بىزگى رسمانى نامانى بىرىت؟
 2- اشترا دىستىگت؟
 3- اشتىر چىه وارت؟

اشتر

ادا

انتر

انار

عزيزىن واندغان!

- 1- بىزگى گالانى حرفانا بىشت.
 2- "ا" حرفا به بىزگى گالان نشان بدېت.
 3- جالگى حرف و گالانا به وتى كتابچهان بلکت.

ا ا ا ا ا ا
 انتر انار
 اشترا انار

اناار

!

مخدس: "ا" حرفی وانتن، لکتن، دروشم و تواري درست کرتن

- ١- اناار وارتگت چونين رنگي داريت؟
- ٢- انارا وش دارت؟
- ٣- اناار درچك داريت يا به ډگاري ديما
کشتگه بيت.

اناار	داريت.	دانگ
ناکو	آورت.	اناار

١- اناار

٢- نگ

عزيزين وانندگان!

- ١- بروزگي سبخا بوانت و "ا" حرفانشان بدیت.
- ٢- جالگئ گالانا به و تی کتابچهان بلکت.
- ٣- دانگ و ناکوی گالانی حرفانا جتنا جتنا بلکت.

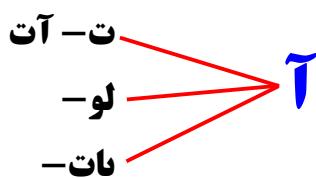
**اناار- دانگ
ناکو- آورت**

ھيل کاري

۱- جالگئ گالانا به وتي کتابچهان بلکت و هرگام حرفا که او شكتگت توارئ چيرى خطي بکشت.

داد	آپ
انار	اشتر
ناکو	آللو

۲- گون آحرفا گال جوړ بکنت.

۳- جالگئ رسما سيل کنت و نامي به وتي کتابچهان بلکت.

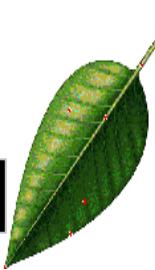
ب

ب

مخدود: "ب" حرفی وانتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

بت

بلگ

بز

۱- به بروز گئ رسمان چیانا گندت؟

۲- درختی بلگ سالئ چه وختاری چیت؟

۳- بورک شه چیا جووه بیت؟

ب-ز-بز

ب-لگ-بلگ

ب-ت-بت

ب

با به آت

عزیزین واندگان!

۱- "ب" حرفه به جتاجتاین گالان به کار برت.

۲- بز، بلگ و بت گالانا به وته کتابچهان بلکت.

۳- جالگئ حرف و گالانا بوانت؟

**ب بز نویی
ب بز نویی**

بَاگ

ب

مخسد: "ب" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

بَاگ

- ۱- به بِرْزَگَیِ رِسْمَا چِیه گَنْدَت؟
- ۲- کَیِ باَگَادِیسْتَه؟
- ۳- به باَگَاچَیِ وَدِیه بِیت؟

ای باگ مزن افت.

ای باگ درچک داریت.

ای درچک بلگ داریت.

به-با به
گ-باگ
رت-بارت

عزیزین و اندگان!

- ۱- به بِرْزَگَیِ سِبْخَابِ حِرْفَا وَدِی بِکَنْت.
- ۲- په وار صنفی هر واندگی په ای سبخی بارواهبر بدنت.
- ۳- ای سبخی باگ، درچک و بلگ حرفانا بگشت.

پ

پ

مخسد: "پ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

پیاله

پاچن

۱- برزگی رسمانی ناما بگشت؟

۲- پاچن پسی انت یابزی؟

۳- پمگ چونین رنگی داریت؟

اک-پاک

یاله-پیاله

اچن-پاچن

پ

نصیر پمگ آورت.

پاچن گون رمگا اند.

عزیزین و اندگان!

۱- برزگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.

۲- دوبار بیت و په وار دو گال که "پ" حرف داشتگ بنت بگشت.

پ

پ

پس

ب

مخسد: "پ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به عکسا چیه گندت؟
- ۲- کئ په شما پچ و پوشہ کاریت؟
- ۳- پیماز چونین سوزی انت؟

پس په اما پچ و پوشہ کاریت.

پیماز پیدگ داریت.

پمگ سپیت انت.

عزیزین واندگان!

- ۱- بزرگی سبخابه و تی کتابچهان بلکت و هماگالانی ایشک و آشکا خط بگرت که "پ" حرف دارنت.
- ۲- شه هر کتاری دو دو واندگ په پسی کدری باروا هبر بدنن.

پس

پیماز-پمگ

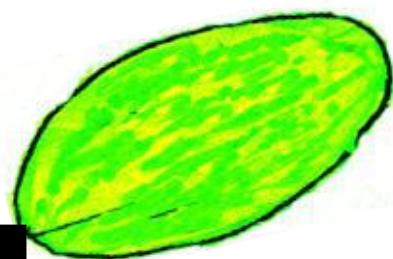
ت

ت

مخدس: "ت" حرفئ وانتن لكتن دروشم وتواري درست كرتن

تیشگ

تروک

- ۱- برازگي رسماني ناماها بگشت؟
- ۲- تروكى ولادىستگت چونين رنگى داريت؟
- ۳- تيشگ شە چياجوره بنت؟

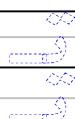
تواب تروک وارت.

تىشگ پە کارا افت.

عزيزین وانندگان!

- ۱- مچين پە يك توار "ت" بگشت.
- ۲- اى سبخا به وتى كتابچهان بلكت وت حرفئ ايشك و آشكا خط بگرت.

ت

توت

ت

مخدس: "ت" حرفی وانتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- توت وارتگت؟
- ۲- توت چونین مزگی داریت؟
- ۳- چیئ توار ته دورا رسیت؟

درچک توت داریت.
متین توت آورت.

روک-تروک
وت-توت
بر-بر

عزیزین وانندگان!

- ۱- به ای سبخا "ت" حرفا نشان بدیت
- ۲- توت- درچک- آورت گالانا به و تی کتابچهان بلکت.
- ۳- جالگئ گالانا بوانت و بلکت.

درچک
توار

ت

ت

مخدس: "ت" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

کوچگ

تپر

- ۱- برزگی رسمانی نامانا بگشت؟
- ۲- کوچگ ول دارنت یادر چک؟
- ۳- کئ کوچگی شیرگ وارتہ؟

تپر شه پشما جوڑه بیت.
 ای کوچگ وش افت
 پت پت هوره کنت

عزیزین و اندگان!

- ۱- برزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و هما گالانا و دی کنت که ت حرف دارنت، رندا ت حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.
- ۲- تپراکی درسته کنت په باروی هبر بدنت.
- ۳- جالگی حرفانا بلکت.

ت

ت

تپر

ت

مخدد: "ت" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

۱- تپرا درسته کنت؟

۲- تپرشه چیا جوره بیت؟

۳- تپرگجام وختا کاره کیت؟

**تپرگرم انت
مالدار زمستانا تپره پوشت**

تپرشه پشما جوره بیت

پر- تپر
کر- پکر

عزیزین وانندگان!

- ۱- برزگئ سبخا بوانت و بت حرفاشان بدیت.
- ۲- ای سبخئ گالانی حرفاانا بگشت.
- ۳- تپر و مالدارئ گالانی حرفاانا جتا جتا بلکت.

ث

ث

مخدو: "ث" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

ثريا

۱- ثوابیئ کار گجام انت؟

۲- پچی یکی گون دگرا کمک و دستگیریه کنت؟

۳- تنگی را آپ داتن چه پایدگی داریت؟

غوث په ثريا آپ آورت.

آپ داتن ثواب داریت.

عزیزین وانندگان!

۱- چنت گال بگشت که گون "ث" حرفابنا بوتگ بنت.

۲- جالگئ حرفانا چنت وار به و تی کتابچهان بلکت.

ث

ٿوab

ث

مخدس: "ث" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

١- سلام داتن چه پايدگي داريت؟

٢- کئ په کئ باید انت سلام بدنن؟

٣- شما کئ را سلام ديت؟

سلام داتن ٿواب داريت.

عثمان غياثا سلام دات.

ث-واب-ٿواب

غ-ياث-غياث

عزيزين وانندگان!

- ١- بروزگئ سبخا به و تى كتابچهان بلکت و "ث" حرفا به هر کليمي
که گندت ايشك و آشكئ خط بگرت.
- ٢- شه هر کتاري دو دو وانندگ په ٿوابي بارواهبربدنن و بگشيت
که چه چيز ٿواب داريت.

ٿواب
غياث

ج

ج

مخسد: "ج" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به برزگی رسمان چیه گندت؟
- ۲- چنت رازی جامگ دود انت؟
- ۳- حجی زیارت په کیه فرض انت؟

جمعه جوانین زاگی انت.

سراج په نجیب جوز آورت.

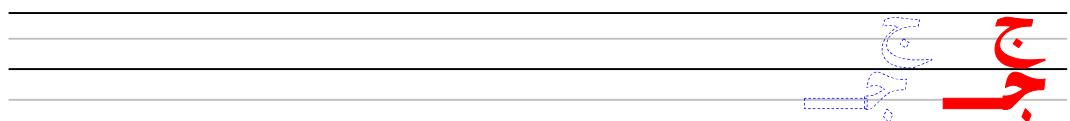
جوانین جامگ په براه انت.

حجی زیارت په مسلمانان فرض انت.

عزیزین واندگان!

- ۱- "ج" حرفه به ای سبخا نشان بدیت.
- ۲- "ج" حرفه رازیکه به جالگاگندت به و تی کتابچهان بلکت.
- ۳- گجام یکی شه ای نامان ساهدار انت. چونک، بز، لټ نشان دیت.

جوز

ج

مخدس: "ج" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

- ۱- بزرگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- جوز وارتگت؟
- ۳- جوز به ڈگاراکشتگه بیت یا
درچک داریت؟

ج - وز - جوز

ج - ور - جور

کبیر جوز آورت .

جوز مزینین درچک دارفت .

جوزی مجگ مزگه دفت .

عزیزین وانندگان!

۱- جوزی گالی حرفاانا جتا بکنت.

۲- چنت گال بگشت که اولسراج حرف داشتگ بنت.

۳- جالگئ گالانا به و تی کتابچها بلکت.

**جوز
نجیب**

هیل کاری

مخسد: حرفانی توارانی درست کرتن

۱- واندگ (ت) حرفی توارا به ای جالگئ گالانی اولسرا مالوم کنت.

آپ-آلود-آختی آدا آورت

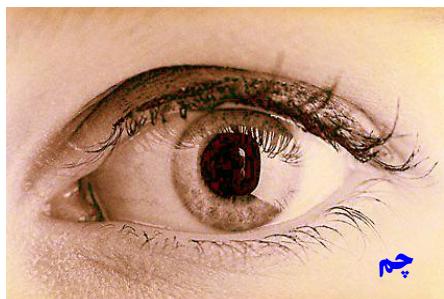
۲- واندگ به جالگئ گالانی اولسرا "ث" حرفا مالوم کنت.
ثواب- ثابت- ثبت- ثبوت

۳- واندگ به جالگئ گالانی اولسرا "ج" حرفا مالوم کنت.
جان- جال- جوز- جوژ- خپ

ج

ج

مخسد: "ج" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

۱- به برزگی رسما چیه گندت؟

۲- چپشه چیا جووه بیت؟

۳- مُرگی چوچگ مزن انت یابتی؟

ثريا وتي چمانا سرومگ كرت.

بتي چوچگ شه مرگي چوچگا مزن انت.

پير محمد جوانين چپره گوپيت.

عزيzin وانندگان !

۱- "ج" حرفه نوکین سبخا نشان بدیت.

۲- چنت گال بگشت که "ج" حرف داشتگ بنت.

۳- جالگی حرفانا به و تی کتابچهان بلکت.

ج

چ

چپر

ج

مخسد: "ج" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟

۲- چپرشه چیا جوړه بیت؟

۳- چورگسویین مرگی یا نیزاریین؟

چپر

شه گزی با شله ان جوانین چپر جوړه بیت
چور نیزاریین مُرگی افت.

چ - ور - چور

چ - وټ - چوټ

عزیزین واندگان!

۱- برزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و به "چ" حرفی ایشک و آشکا به هر گال که گندت خط بکشت.

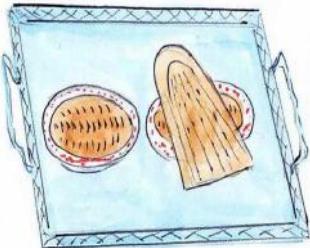
۲- جالگی گالانا چنت وار به و تی کتابچهان بلکت.

چپر چپر
چپر چپر

ح

ح

مخسد: "ح" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

حلوا

حوض

- ۱- به برزگا چیع رسманا گندت؟
- ۲- حلوا چونین مزگی داریت؟
- ۳- حالتاک چیاشت؟

حوض آپ داریت.

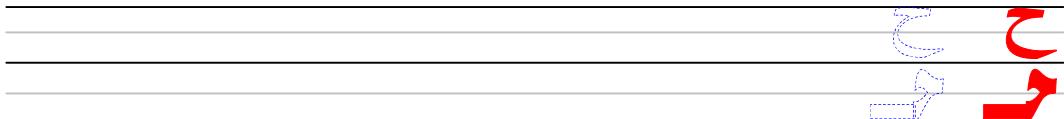
حلوا جوانین مزگی داریت.

حالتاکی و اتن کتوک انت.

عزیزین واندگان!

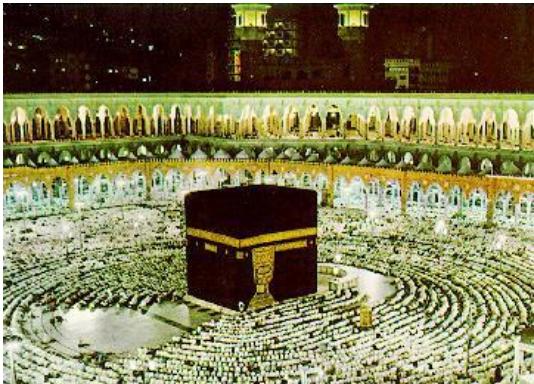
- ۱- چنت گال که "ح" حرف داشتگ بنت بگشت و به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- جالگئ حرفانا به و تی کتابچهان بلکت.
- ۳- دو گروپ بیت و هر گروپی سیع ساه داری ناما بگشیت.

حج

ح

مخسد: "ح" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به بروز گا چیا گندت؟
- ۲- زانت که حج کرتن اسلامی
چتم بنا انت؟
- ۳- کیا حاجیه گشت؟

حج کرتن فرض انت .
 منی پیروک پاری حجاشت .
 حج کرتن اسلامی پنچمی بنا انت .
 هر کس حجا بروت آیرا حاجیه گشت .

لیم - حلیم
 کیم - حکیم
 بیب - حبیب

ح

عزیزین وانندگان!

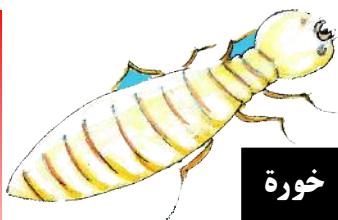

- ۱- شه جالگئ حرفان گال جویر بکنت.
 ف. ر. ض. ح. ف. ی. د. ظ. ح. م. ی. د.
- ۲- بروزگئ سبخا به و تی کتابچهان بلکت و "ح" حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.

خ

خ

مخدس: "خ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟

۲- پچ دوچا چیه شنت؟

۳- لتا چیه وارت؟

وارت	لتا	خوره
دوچیت	پُچه	خیاط
گله داریت	خره	آ

عزیزین واندگان!

۱- دوگروپ بیت و په واره رگروپی هما گالانا که "خ" حرف دارنت بگشت.

۲- جالگی حرفا نا به و تی کتابچهان بلکت.

۳- شه ای سی گالان جملی جویر کنت. "کرم. آورت. نان"

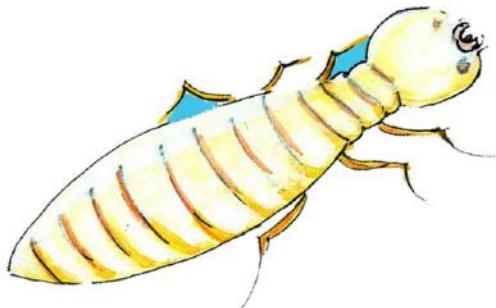
خ

خ

خوره

خ

مخدس: "خ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟
- ۲- پچی خورهالتی دشمنه شنت؟
- ۳- بیدی لتا دگه چیا خوره وارت؟

خوره لتا وارت.

خالدى كتابى الماريا خوره وارتە.

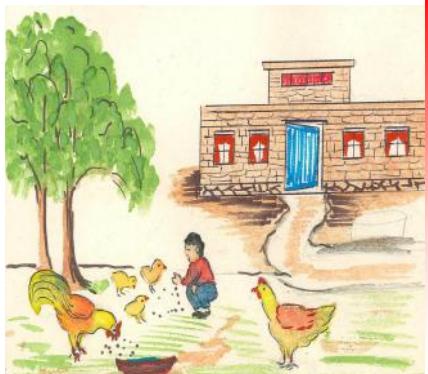
عزیزین وانندگان!

- ۱- برزگی سبخا بوانت به وتى كتابچهان بلكت و به هر گالى "خ" حرفی چира خط بکشت.
- ۲- شە جالگى حرفان گال جوپ بکنت.

ل.ست خ.و.ر.ه

خوره خوره
خالد خالد

مخدو: "د" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری درست گرتن

۱- بروزگئ رسمانی ناما بگشت؟

۲- پچی باید و تی دنستانانا پاک بسانن؟

۳- درچک چه پایدگی داریت؟

نصیر مرگا دانوکه دفت.

در چک سیاپگ داریت .

دنستانانی پاک ساتن پیدگ داریت .

نکو- دانکو
ریت- داریت
نوک- دانوک

عزیزین وانندگان !

۱- مچین د بگشت.

۲- به و پر و پری گالان د حرفا درست کنت.

۳- جالگئ حرفا به و تی کتابچهان بلکت.

دنتان

٥

مخدس: "د" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

- ۱- دنتانی شوشن چه پایدگی داریت؟
- ۲- و تی دنتانا چون بسانن که خراب مبنت؟
- ۳- اگه دنتان پاک سا تگ مه بنت چیه بیت؟

دنتان دوری سک انت .

ډاکټر آیرا دارو دات .

دنتانی نه شوشن تاوان داریت .

عزیزین واندگان!

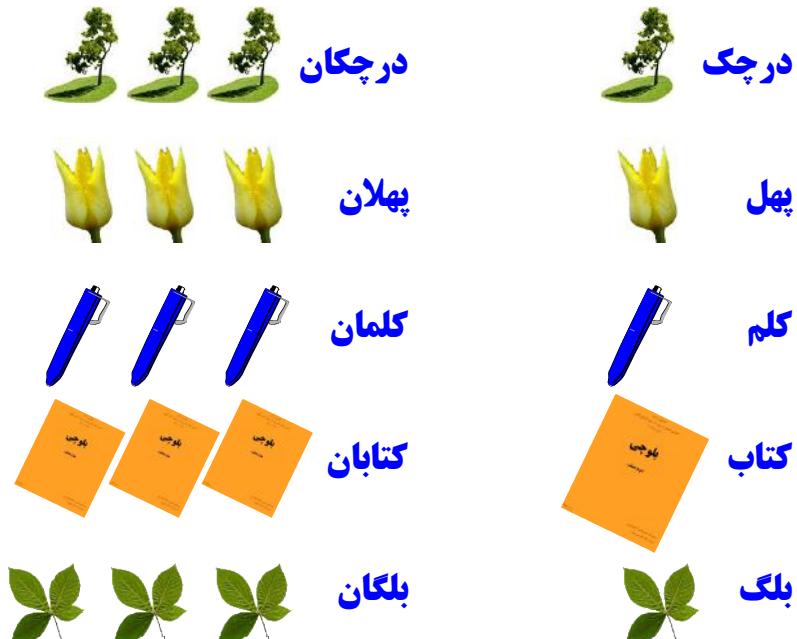

- ۱- بگشت که و تی دنتانا گون چیا و چه وخته شودت.
- ۲- دنتان، ډاکټر وداروی گالانا په یکئ آدګرا بگشت وبلکت.
- ۳- چنت گال ناما بگرت که د حرف داشتگ بنت.

دنتان دنتان
ډاکټر ډاکټر

هیل کاری

۱- شه جالگئ هر گالی دو وار به وتی کتابچهان بلکت.

۲- جالگئ رسمانا سیل کنت و هرگجا می ناما به وتی کتابچهان بلکت.

مخدە: "د" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- بىزگى رسمانى ناما بىگشت؟
- ۲- دۇپ چىئ كارا كىت؟
- ۳- ۋېنگ چونىن مىسىكى ئانت؟

گۈن دۇپا باز چىزگۈپتە بىت.
دېنگ اسپ و گوكا وارت.

ن- دۇ
پ- دۇپ
نگ- دېنگ

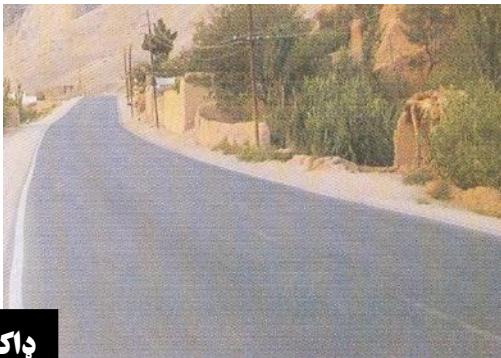
عازىزىن و اندىغان!

- ۱- بە اى سېخا "د" حرفانىشان دىت و هما گالانا كە "د" دارنت بە و تى كتابچەن بلكت.
- ۲- دۇپ، دېنگ و داكو گالانى حرفانابىگشت.

ډاکو

۵

مخسد: "ډ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

ډاکو

۱- ډاکو پت گجا انت؟

۲- ډاکوی راه چون انت؟

۳- ډاکو شه ادا چنکه دور انت؟

ډاکوی پت زرنجی روچ دراتا انت.

به ډاکو سړکا ریک ګپته

د لارامی راه شه ډاکو ګوزیت.

عزیزین وانندگان!

۱- بربز ګئ سبخا به وتی کتابچهان بلکت.

۲- شه هر کتاری دو دو وانندگ په سړکی باروا که چه پایدگ داریت هبربدن.

۳- جالگئ ګالانا سئ وار به وتی کتابچهان بلکت.

**ډاکو
ډاکو
دن
دن**

ذ

ذ

مخدس: "ذ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟
- ۲- زانت که تذکره په چیا انت؟
- ۳- پچی مچی مردم په وت تذکره گرنت؟

نذیر و خالد دوبراس انت.

نذیر په وت تذکره گپت.

نذیر

عزیزین واند گان!

- ۱- چنت گال ناما بگرت که "ت" بـ
بـ حرف به اولسرش بیت.
- ۲- پمگ، پاچن و پس گالانی حرفا نا بگشت.
- ۳- برزگی سبخ و جالگی گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

نذیر

تذکره

ذاکر

ذ

مخسد: "ذ" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

- ۱- کئ کتابی و انتناوش داریت؟
- ۲- شما به گسالگون کئ کمکه کنت؟
- ۳- کتابی و انتن چه پایدگ داریت؟

ذاکر و نعیم مکتبا رونت.

ذاکر کلم زیت.

عزیزین و اندگان!

۱

- شه جالگئ حرفان گال جور بکنت.

خ و ر ه ذ ا ک و

- جالگئ گالانا چنت وار به و تی کتابچهان بلکت.

ذاکر ذاکر
نعم نعیم

د

د

مخدود: "ر" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

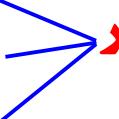
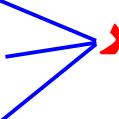
- ۱- به بروزگی رسمان چیه گندت؟
- ۲- رمگاکیه چارینیت؟
- ۳- رشته شه چیا جوړه بیت؟

شوانگ رمگا چارینیت .
رشته شه آرتا جوړه بیت .
ماس رشته پکت .

مگ-رمگ

گ-رگ

شته-رشته

عزیزین وانندگان!

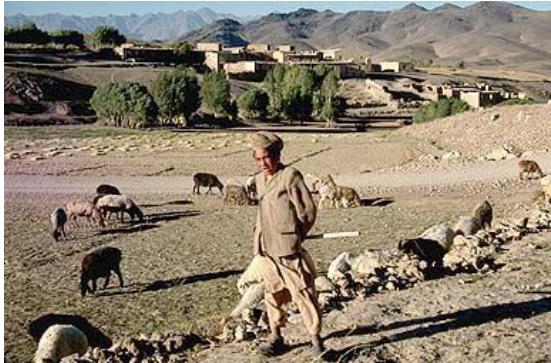
- ۱- مچین یګجایی ربگشت.
- ۲- "ر" حرفه به بروزگی ګالان نشان بدیت.
- ۳- شه ای حرفان ګال جوړ کنت ر. ش. ته - ش. و. ا. ن. گ

د

رمگ

د

مخدود: "ر" حرفی و انتن لکتن درو شم و تواری درست کرتن

- ۱- به برزگی رسما چیه گندت؟
- ۲- رمگ شه چیا جوړه بیت؟
- ۳- رمگ چارینو کا چیه شنت؟

**رمگ شه پس و بزان جوړه بیت.
هلکئ مال گون رمگا افت.
شوانگ رمگا چارینیت.
شوانگ رمگی شیوانی و ختا شیپول جنت.**

عزیزین وانندگان!

- ۱- رمگ، شوانگ، چریت گالانی حرفا نا بگشت.
- ۲- جالگی گالانا به و تی کتاب پهان بلکت.

رمگ **رمگ**
شوانگ **شوانگ**

مخدس: "ر" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به برزگا چيئ رسманا گندت؟
 ۲- سپرک وراه چه پايدگ داريست؟
 ۳- جار چياشت؟

ناکو بَجَت بازین جِرْکی داریت.
 مریی بُز هر سالگ جاره کاریت.
 آسپرک شارا روت.

عزیزین واندگان!

- ۱- به جرک و سپرک گالان "ر" حرفانشان بدیت.
 ۲- شه ای حرفان کلیمه جوړ بکنټ (ج - ا - ر)، (ج - ر - ک)
 ۳- بروزگئ سبخا به و تی کتابیچهان بلکت.

ر
ک
جِرْک

هیلکاری

مخسد: واندگ "ر" حرف‌ا به جتا جتاین گالان درست کنست

۱- "ر" حرف‌ا به حلغی تها بگرت.

چرک

جاره

جوره

واړه

۲- عکسانا به هر ګجامی گالان بلچنت.

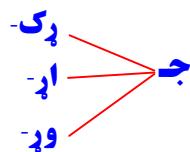

سپرک

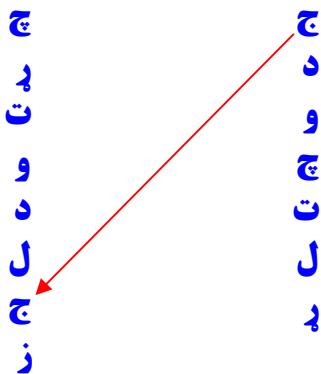

چړک

۳- شه ای حرفان گال جوره بکنت.

۴- هم دروشمین حرفانا ګون یکی آدګرا بلچنت.

ز

ذ

مخدو: "ز" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به بزرگی رسمان چیه گندت؟
- ۲- کی زرتی کشا را دیسته؟
- ۳- چنت رازی زرا درسته کنت؟

زردکی آپ وش انت.

بزرگ زرتی کربانا مالانا دینت
بابه په زر زردک زیت.

عزیزین وانندگان !

۱

- چنت کلیمه بگشت که اولسرا "ز" حرف داشتگ بنت.
- شه ای حرفان کلیمه جوړ بکنټ.

ز ا ر ا و ر ت ن ز ر د ک

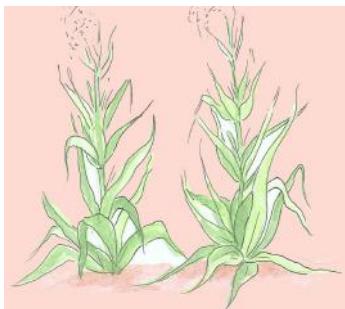
۳- جالگئ حرفانا به و تی کتابچهان بلکت.

زرت (زېت)
زر (زېر)

زرت

ڏ

مخدود: "ز" حرفی و اتن لکتن درو شم و تواری درست کرتن

- ۱- به بُرز گا چي گندت؟
- ۲- چنت رازى کشارى ناما بگرت؟
- ۳- زرتى کشتنى وخت کدين انت؟

**زرتى کشتنى وخت گون پالیزا انت
زرتى نان وش انت.
من او رتین زر دارین.**

ز-ر-ت-زرت

ز-نگ-زنگ

ز-ام-زام

ز-یت-زیت

عزیزین وانندگان

۱- به اى سبخا ز حرفا ودى بکنت.

۲- زرت- او رتین- وش گالانى حرفانا بگشت.

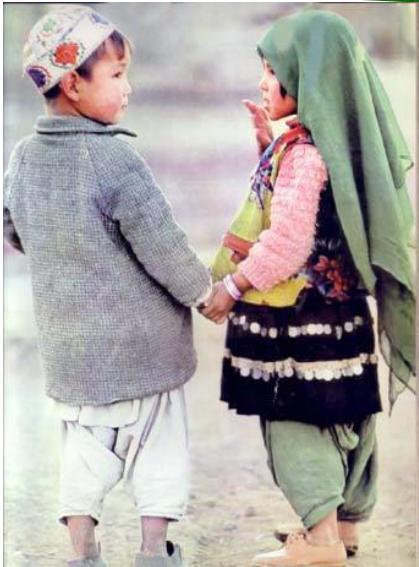
۳- جالگئ گالانا به و تى کتابچهان بلکت.

زرت زر

ڙ

ڙ

مخدس: "ڙ" حرفی و اتن لکتن درو شم و تواری درست کرتن

۱- زانت که پهله پچی پژه بیت؟

۲- دیما شه هژده چی انت؟

۳- مکتبئ بنا بوگئ ڙنگئ تواری وختا
گجا ایت؟

ڙيلا و بيڙن براس و گوارافت.

اگه پهله آپ مه وارت پژه بیت.

اى پهله پڙمالومه بنت.

عزيزین وانندگان!

۱- گشتگه کنت که گون "ڙ" حرف ا دگه گجام حرف لور بوتگنت که هژده
گال جوړ بوته.

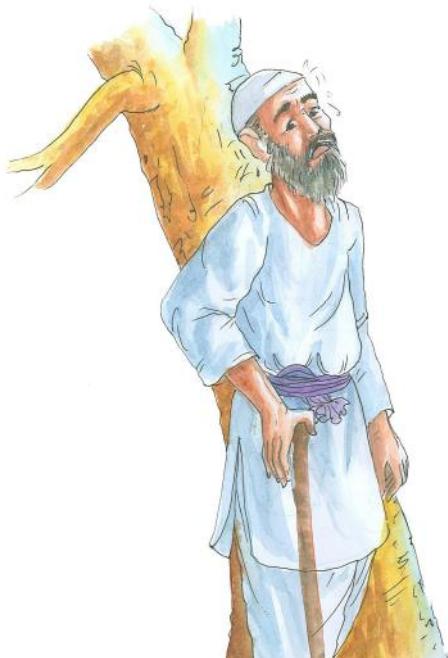
۲- جالگئ حرفانا به و تی کتابچهان بلکت.

ڙ ڙ ڙ

ڙند

ڙ

مخدس: "ڙ" حرفی و اتن لکتن درو شم و تواری درست گرتن

- ١- بُرزَگَيِ رِسْمَا چِيَه گَنْدَت؟
- ٢- شِه چِيَا ڙِنْدَه بِيَت؟
- ٣- چِرْكَ شِه چِيَا اَنْت؟

ناصر شِه کارا آَتَه ڙِنْدَانَت.
چِرْكَ شِه پِيَغا اَنْت.
ای پِهَلَ شِه بِي آپِيَا پُرْأَنَت.

عزيزيَن وَانَّدَگَان!

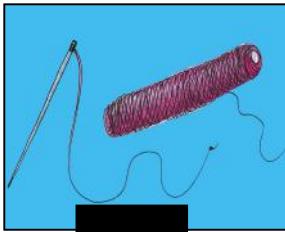
- ١- چِنْت گَال بَگَشَت كَه "ڙ" حِرْف داشتگ بَنَت.
- ٢- بَگَشَت كَه زومى چِرْيِنْتَن مِرْدَمَا تورينيَت يانَه.
- ٣- جالگَيِ حِرْفَا بِه وَتِي کتابچَهَان بلَكَت.

ڙ ڙ ڙ

س

س

مخدود: "س" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

سوچن

سروز

سبزگ

۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟

۲- گجام و ختا چن و گیابان سرسبزه بیت؟

۳- سوچن مزن انت یا گواندوچ؟

سبزگ براه دفت .

کریم سروزی توارا وش داریت .

سوچن و دسگ مدام په کاره بیت .

عزیزین و اندگان!

۱- چنت کلیما بگشت که "س" حرف داشتگ بنت.

۲- برزگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.

۳- جالگی گالانا بوانت.

سبزگ سبزگ

سروز سروز

سیب

س

مخسد: "س" حرفئ و اتن لكتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- گجام نیو گا بازوش دارت؟
- ۲- سیب چونین نیو گی انت؟
- ۳- سیب در چک داریت یا به ڈگارا کشتگه بیت؟

سلیم شولی سیب آورد.

سیبی وارتن گون پوستا کتوک افت.

سیب باید پاک ششتگ بیت.

عزیزین وانندگان!

- ۱- به برزگی سبخا "س" حرفانا ودى ورندا په وتي پانادي همراکا بگشت.
- ۲- هر گجامی که سیبی پایدگی باروا کمی هبرداتگه کنت هبربدنت.
- ۳- جالگئ گالانا بلکت.

شولی سیب شولی سیب

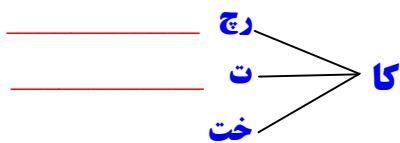
پاک ششتگ پاک ششتگ

ھيل کاري

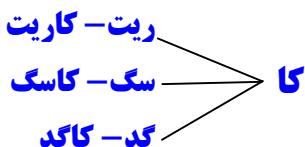
واندگ مفرد و جمعي گالانى نامانى بىشىت وبه و تى كتابچهان بلكت.

۱- شە جالگى حرفان گال جوپى بىكت.

۲- اى جالگى گالانا به و تى كتابچهان بلكت و سيل كىت كە چون جوپى بوتىگىت.

ش

ش

مخدە: "ش" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- برزگی رسمانی نامانابگشت؟
- ۲- شول شه چیا جوړه بیت؟
- ۳- شیپگ شه چیا جوړه بیت؟

شیپگ شه لتا جوړه بیت.

شک په سری مودا افت.

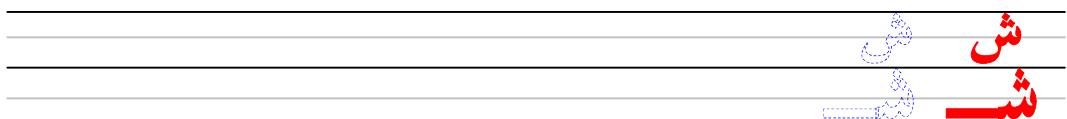
شول شه درچکئ با شله ان جوړه بیت.

توت وشین نیوګی انت.

عزیزین واندگان!

- ۱- برزگی سبخا زبر بوانت و به و تی کتابجھان بلکت.
- ۲- جالگی حرفا نا بلکت.

شپ

ش

مخسد: "ش" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

۱- روج که نشت شپه بیت؟

۲- زانت که پچی به شپا استار

دیستگه بنت و به روچانه بنت؟

روچ که نشت شپه بیت .
بالاچ هر شپ ماله وسپیت .
چاکر شپ و روچ سبخه وانیت .
دوشی هوا جوان ات .

عزیزین وانندگان!

- ۱- بربگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت وش حرفی چیرا خط بکشت.
- ۲- شه ای حر فان گال جور بکنت (ش - و - ل) (ش - پ) (دو - ش - ی)
(ش - ا - د) (ش - ت) (ش - ا - م).
- ۳- جالگی گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

شپ شپ
وسپیت وسپیت

ص

ص

مخدە: "ص" حرفی وانتن لكتن دروشم وتواری درست کرتن

۱- شە صابونا چە کار گېتىگە بىت؟

۲- پچى رندا شە دىشىۋىدىي روڭا دستانا
گون صابونا شودن؟

**نصير شە شارا صابون آورت .
صدىقە گون صابونا پۇچانا شىشت .**

عىزىزىن وانندگان!

- ۱- بىر زىگى سىخا بوانت و "ص" حرفى نىشان بىدەت.
- ۲- مېچىن هما گالانا كە گون "ص" بنا بولۇغىنىت بە و تى كتابچەن بلکت.
- ۳- جالگى حرفانى بە و تى كتابچەن بلکت.

ص

ص

صندوق

ص

مخسد: "ص" حرفی و اتنن لکتن دروشم و تواری درست کرتن

- ۱- برزگی رسمای چیه گندت؟
- ۲- اگه ایشک و آشکا پاک
و صفا مه بیت چونه بیت؟
- ۳- صندوخی تها چیه کلنت؟

وقی گسا صفا و پاک بساتن
په پچ و چیزانی ساتنا صندوخ جوره کنن.
صابر توین صندوخی آورت.

عزيzin واندگان!

- ۱- برزگی سبخا بوانت و "ص" حرفانا و دی بکنن و رندا هر گالی که "ص" حرف داشتگ بیت به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- (مکتب، بساتن، سدک و صابر) گالانی حرفانا بگشت.
- ۳- جالگی حرف و کلیما بلکت.

صابر

هیل کاری

۱- وانندگ شه ای حرفان مانا دارین گال جویر بکنت؟

ب-ر-ا-س
گ-و-ا-ر
م-ا-س
پ-س

۲- جالگی حرفانا کنت رندا به و تی کتابچهان بلکت و ک حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.

ک م س ک ج ل ت ب ک د د ک

هم و پین مفرد و جمعی کالاناگون یکی آدگرا بلچینت.

کلمان	کلم
کتابان	چم
زاگان	کتاب
چمان	زاگ
صندوقخان	صندوق

ض

ض

مخدس: "ض" حرفئ وانتن لكتن دروشم وتوارئ درست گرتن

- ۱- برزگئ رسمما سيل کنت و بگشت که
چيا گندت؟
- ۲- به شمئ دوستانی تها کي نام ضيا انت؟
- ۳- زانت که زاگ به گجا آپ گوازيه
کنت؟

ضيا آپ گوازيها وش داريت.
زاگ حوضي تها آپ گوازيه کننت.
نا پاکين آپي تها آپ گوازى تاوان داريت.

عزيزين وانندگان!

- ۱- "ض" حرفا به اي برزگئ سبخا نشان ديت.
- ۲- جالگئ حرفانا به وتي كتابچهان بلکت.

ض ض ض
ض ض ض

ضیا

ض

مخدو: "ض" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

۱- به بروزگی رسمای چیه گندت؟

۲- شه حوضی آپا چه کار گپتگه بیت؟

۳- په دروائین جانی داشتنا چه بکنن؟

ضیا آپگوازیا زافت.

فیض به پاکین آپانی تها آپگوازیه کنت.

ضیا و فیض و ترا پاکه ساتنت.

عزیزین واندگان!

۱- په ایشی که به ناپاکین آپی تها آپگوازی چه ضرر داریت په وار هبردیت.

۲- بروزگی سبخا بوانت و به وتي کتابچهان بلکت.

حوض حوض
آپ گوازی آپ گوازی

ط

ط

مخدو: "ط" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به بزرگی رسمای چیه گندت؟
- ۲- طیاره (بالی گرابا) دیستگت به گجا؟
- ۳- طیاره به هوا روت یابه سپرکیه تهها؟
- ۴- طیاره به گجا کوستیت و نندیت؟

طیاره به هوا روت.

طیاره شه بالی پتا باله کنت

طیاره به بالی پتا نندیت.

امی وطن په طیاره بازین بالی پت داریت.

طاهر طوطی داریت.

عزیزین واندگان!

- ۱- به وطن - طیاره - طاهر و ضابطی گالان "ط" حرفانشان بدیت و به وتنی کتابچهان بلکت.

ط ط

طوطی

ط

مخدود: "ط" حرفی و اتن لکتن درو شم و تواری درست کرتن

۱- طوطیا دیستگت؟

۲- کئ شه شما طوطی داریت؟

۳- مگه طوطی هبره دنت؟

لطفی طوطی داریت.

لطفی طوطی هبره دنت.

من طوطیا وش دارین.

عزیزین وانندگان!

۱- گجام یکئ شه شما گون طیاره سفر کرته.

۲- بزرگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و به هر گال که "ط" داریت "ط" حرفای حلغی تها بگرت.

طوطی طوطی
خیاط خیاط

هيلکاري

عزيزین واندگان!
اى گالانا به وتى كتابچهان بلكت.

وطن
ظاهر
طياره

جوانيں واندگ

نيمروج نزيك انت، چپراستي رخصتىي زنگاجنت. واندگ په شري
شه وتى صنفان دره بنت، گون وتى معلم و مكتبي داھه مزنان بامان
خدائيه کننت، آرام وتى راهها گرفت ووتى گسا رونت.
واندگ وترا پاكيزگ سانت، وتى گسوين کارانا کننت، ويلا نه
گردن.

ظ

ظ

مخدس: "ظ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

۱- به برزگی رسمای چیا گندت؟

۲- اگه و تی جندا و تی پچ و دگه
چیزانا پاک مه ساتن چونه بیت؟

ظریف جوانین واندگی انت.

ظریفه پچانا پاک ششت.

عزیزین واندگان!

۱- "ظ" حرفای درست کرتن اون برزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت.

۲- جالگی حرفانا به و تی کتابچهان بلکت.

ظ ظ

ظاهر

ظ

مخدس: "ظ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- چنت ظرفی ناما بگشت که به گساشه آوان کاره گرت؟
- ۲- ظرفانا شه چیا جوړ کننت؟
- ۳- چه رازی ظرفانا وش دارت؟

حفيظ و ظاهرشا را شوتنت.

ظاهر به دوکانا جوانین ظرف داریت.

حفيظ شه ظاهر ظرف زیت.

عزیزین واندگان!

- ۱- برزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- "ظ" حرفا به هر کلیمی که گندت ایشك و آشکی خط بگرت.
- ۳- جالگی حرفا نا به و تی کابچهان بلکت.

**ظرف ظرف
ظاهر ظاهر**

ع

ع

مخسد: "ع" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- به برزگی رسمان چیه گندت؟
- ۲- عنا با درسته کنت؟
- ۳- عناب چونین مزگی داریت؟

عناب جوانین نیوگی انت

عناب وشین مزگی داریت.

عزیز عناب آورت.

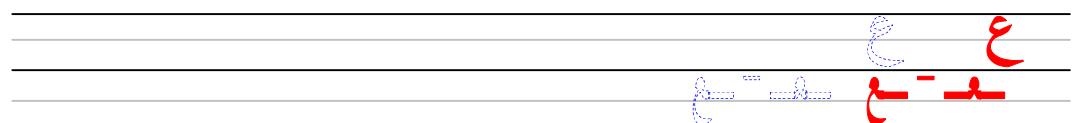
عینک په چما زبر انت.

عزیزین وانندگان

- ۱- په وار صنفی هر راستامی وانندگ "ع" حرفه بگشت.
- ۲- برزگی سبخا بوانت به وتی کتابچهان بلکت و هر گالی که "ع" حرف داریت "ع" ایشک و آشکا خطی بگرت.

عینک

ع

مخدود: "ع" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست گرتن

- ۱- عینک چیئ کارا کیت؟
- ۲- چنت رازی عینکا درسته کنت؟
- ۳- پچی وانتنی وختا عینک به چما کنت؟

عینک په چمان زبران.

شه عینکا په کاڭدى وانتن وپیتاپی دیمگیریا کارگپتگە بیت.

عزیز اعیدی روچا عمری گساشت.

عزیزین وانندگان:

- ۱- بربزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- هما يکى شه شما که چنت رازی عینکا دیستگ بیت په آوانی باروا په و تی همراهان هېرىدنت.
- ۳- جالگئ حرف و گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

ع - ع - ع - ع - ع

عینک - عزیز - اعید - ھېگ - ھۇز - اھىد

غ

غ

مخسد: "غ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست گرتن

- ۱- به برزگا چیء رسما گندت؟
- ۲- چنت رازی غلپا دیستگت؟
- ۳- شه غلپا چه کار گپتگه بیت؟

غفور شه شارا غلب زیت .

غلیپ آچشی سرا ایرانت .

عزیزین و اندگان!

- ۱- برزگیء سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- جالگیء حرفاوا رازیکه گندت به و تی کتابچهان بلکت.

غ-غ-غ
غ-غ-غ

غلپ

غ

مخسد: "خ" حرفی و انتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- غلپ شه چیا جوړه بیت؟
- ۲- مردم شه چیا غشه کنت؟
- ۳- مګه غصب جوان انت؟

غوث شه بغلان آت.

غلپ شه آینا جوړه بیت.

احمدشه ناجوړ یا غش کرت.

غضب جوان نه انت.

عزیزین واندگان!

۱- برزگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.

۲- ای سبخي غ حرفا به هر کليمي که گندت ايشک واشكئ خط بکشت.

**غوث غوث
بغلان بغلان**

ف

ف

مخدس: "ف" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن

- ۱- فوج چیاشت؟
 ۲- پچی ورنا په خدمتا په فوجا رونت؟
 ۳- فوج چیه کنت؟

فوج و طنا ساتیت.
 نفیسه پس به فابریکا کاره کنت.
 به فابریکا هر رنگی تکر گوپتگه بیت.

عزیزین وانندگان!

- ۱- فوجی کلیما درست کرتبگشت که فوجی گجام حرف (ف) انت.
 ۲- جالگئ گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

فوج

فوج و طنا ساتیت

فابریکه

ف

مخدس: "ف" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن.

- ۱- بروزگئ رسما چه دیستگه بیت؟
- ۲- ټکری گوپگی فابریکها دیستگت؟

فرید شه وطنی فابریکی ټکران زیت.
وطنی فابریکه جوانین ټکره گوپیت.
شه وطنی فابریکی ټکران زیتن په مچانی کتا اند.

عزیزین واندگان!

- ۱- بروزگئ سبخابه وتی کتابچهان بلکت.
- ۲- شه هر کتاری دو واندگ په وار په وطنی ټکری گوپگی فابریکی باروا هبر بدنت.

زیتن
نیش
کتا

ق

ق

مخدس: "ق" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری درست گرتن.

- ۱- به رسما چیه گنت؟
- ۲- قرآن مجیدی قاری کئ انت؟
- ۳- قرآن مجید کی کتاب انت؟

قسيم و فقير ناکوزاک انت.

فقير گون قسيم يَكْجا قرآن مجید وانيت.

آهر روج په قرآنی وننا مسيتا رونت.

عزيزين واندگان!

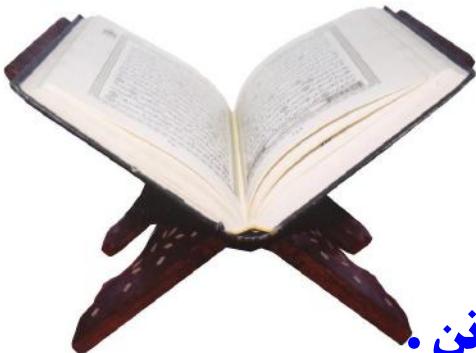
- ۱- بروزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- جالگی حرف و گالانا په بروزین تواری بوانت ورندا به و تی کتابچهان بلکت.

ق ڦ ڦ ڦ ڦ
قرآن مجید

قرآن مجید

ق

مخسد: "ق" حرفی و اتنن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن.

- ۱- گجا قران مجیدی سبخا وانت؟
۲- چنت وانندگ په قران مجیدی
وانتماسیتا روت؟

اما به مکتبا قرآن مجید اوانن.
فقیر و نصیر به مسیتا قرآن وانت
قاسم قرآن مجیدا به مسیتا یاته گیت.
آهر روج په قرآنی وننا مسیتا روت.

عزیزین وانندگان!

- ۱- بروزگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.
۲- شه هر کتاری دو دو وانندگ په وار په قرآن مجیدی باروا هبربدنت.
۳- جالگی حرفانا به و تی کتابچهان بلکت

ق ق ق ق ق

ک

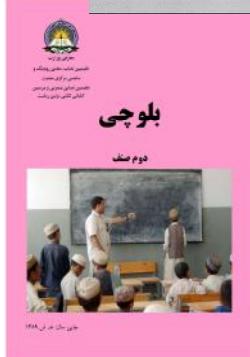
ک

مخدود: "ک" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری درست کرتن.

کپوت

کارچ

۱- بزرگی رسمانی ناما نابگشت؟

۲- و تی کتابا تا گجام دیما و نتگت؟

۳- ای کتابی گجام سبخا رستگت؟

۴- کپوت مزن انت یا چگوگ؟

ای کارچ کسان انت.

کتاب

کپوت شه چگوگا مزن انت

ای بلوچی دوم صنفی کتاب انت.

عزيزین و اندگان!

۱- بزرگی سبخا بوانت و "ک" حرفای هر گال که انت نشان بدیت.

۲- ای سبخا به و تی کتابچهان بلکت.

ک ک

کونت

ك

مخدس: "ك" حرفی و انتن لکتن دروشم و توارئ درست گرتن.

۱- کونت شه چيا گوپتگه بيت؟

۲- کارچ شه چيا جوره بيت؟

۳- کوتگ و تروک چه وختاوديه بيت؟

کونت شه دسگا گوپتگه بيت.

کوتگ ول داري.

کارچ کوتگي کنکا انت.

کوتگ و تروک لوارا وديه بيت.

عزيzin وانندگان!

۱- بزرگى سبخا بوانت و به هر گال ايکه ک حرف انت آ کيلمانا به وتي
كتابچهان بلکت.

۲- شه صنفي هر كتاري دو دو وانندگ په وار کونت، کوتگ و کارچي باروا
هبريدنت.

کپوت
کوتگ

گ

گ

مخدو: "گ" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ درست کرتن.

گوک

گدان

۱- بزرگا چيئ رسم ديسنگه بيت؟

۲- گورم چياشت؟

۳- گدان شه چيا جوړه بيت؟

محمد گل دو گوک داريت.

گوک گون گورما افت.

آ ما لدارانی گدان افت.

عزيزين وانندگان!

۱- بزرگي سبخا بوانت و به و تى کتابچهان بلکت.

۲- هر کتاري دو دو واندگ په وار گوک و گورمی باروا هېږدت.

گوک
گورم

گله

گ

مخدود: "گ" حرفی و اتن لکتن درو شم و تواری زاتن

۱- بزرگی رسمای چیه گندت؟

۲- گله ای کشاری وخت کدین انت؟

۳- گله کدین درویه بیت؟

ناکو مدت گله کشته.

گله وشین نان داریت.

گله وجوی کشار په امی پایدگا انت.

عزيزین وانندگان!

۱- بزرگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت.

۲- بزرگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و هر گالی "گ" حرفی ایشک و آشکا خط بکشت.

۳- جالگئی گالانا سی وار به و تی کتابچهان بلکت

گله
کشار

هیل کاری

مخدس: وانندگ حرفانی توار و هم وردهم دروشمین حرفانی لچیتنا بزورن.

۱- وانندگ (گ) حرفی توارا به جالگئ گالان نشان بدینت.

گدو گدان گوک گوند گشت

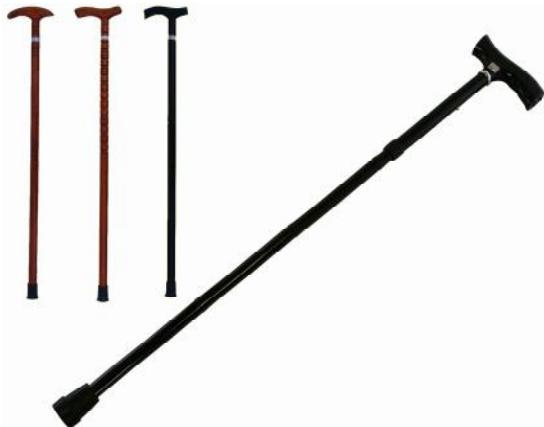
۲- هم دروشمین حرفاناگون یکئ آدگرا بلچینت.

ی	ب	س
ل	ق	ج
غ	د	ک
ت	ر	ل
ه	ج	ق
ث	ک	ب
پ	س	د
ک	ت	ر
س		

ل

ل

مخدو: "ل" حرفی واتن لكتن دروشم و توارئ زاتن.

۱- به بروزگئ رسما چیا گندت؟

۲- لکر چی کاره کیت؟

۳- لپ شه چیا دستا کیت؟

لکر په دستا انت.

کجیر شه شارا لپ زیت.

لپ شه درچکان دستاکیت.

عزمیزین واندگان!

۱- بروزگئ سبخا بوانت و هما گالاناکه "ل" حرف دارنت به و تی کتابچهان بلکت.

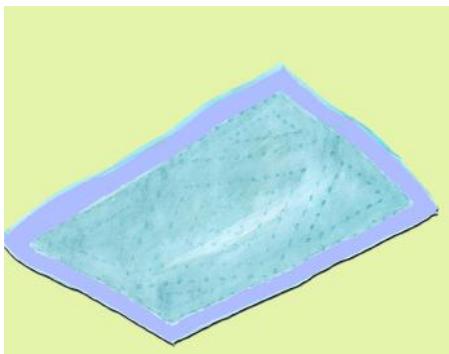
۲- جالگئ گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

لکر- لپ- درچک
لپ- لپ- پهله- پهله- لپ

لیپ

ل

مخسد: "ل" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ زانن.

۱- به برزگا چیء رسما گندت؟

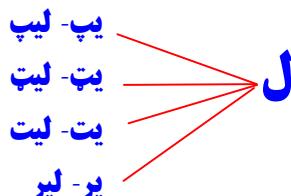
۲- لیپ شه چیا جوره بیت؟

۳- کیء به شمی هلکالیپه دوچیت؟

ای لیپ مزن انت.

لیپ شه تکرو پشم یا پمگا جوره بیت.

لیپ په برداتنا انت.

عزیزین واندگان!

۱- سبخا بوانت و هر گالی حرفا نا بگشت.

۲- "ل" حرفه به هر گالی که گندت گالا به و تی کتابچهان بلکت ول حرفی ایشک و آشکی خط بگرت.

م

م

مخسد: "م" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری زاتن

مرگ

مدگ

مار

- ۱- به برزگی رسمان چیه گندت نام بگرت؟
- ۲- مدگا درسته کنت گجا و دیه بیت؟
- ۳- مدگ په کشارا چه تاوان داریت؟

ار- مار
دگ- مدگ
رگ- مرگ

مار زار داریت
مدگ کشارا وارت
کریمداد مرگه ساقیت
مرگی گوشت وش افت

عزیزین و اندگان!

- ۱- مار- مغراز- مرگی گالانا سی وار به و تی کتابچهان بلکت.
- ۲- برزگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و هرگالی که "م" حرف داریت "م" ایشک و آشکا خط بگرت.

ماس

۶

مخسد: "م" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ زاتن

۱- کیه په اما ز حمت کشته؟

۲- کیه اماره مزن کرته؟

۳- پرچی ماسیه حک امی سرا بازانت؟

ماس گسی روشنی افت.

ماس په اما باز ز حمت کشته.

ماس اماره مزن کرته.

ماسی حک امی سرا بازانت.

اما ماسی کدرا زان.

عزيزين وانندگان!

۱- جالگئ گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

۲- ای گالانی حرفانا جتاجتا بلکیت. ماس. حک.

ماسی هک - ماسی گلروا - زان

ماسی حک - ماسی کدرا - زان

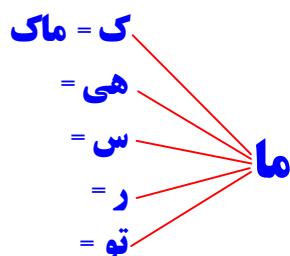
ھيلکاري

مخد: واندگ هم دروشمين گالانا بزانت.

۱- هم دروشمين گالانا گون يكع آدگرا بلچنت.

گله	پوت
گورم	كارج
گوک	کشار
کارچ	گوک
کشار	گدان
مدگ	گورم
مرگ	مدگ
گورم	مرگ
گدان	گله
گورم	

۲- شه حرفاني يگجا كرنا گال جوړ کنت.

ن

ن

مخدسە: "ن" حرفى وانتن لكتن دروشە وتوارئ زاھن.

نان

١- بىزگى رسمانى نا مابىگشت؟

٢- نادعلى گجا انت ؟

٣- شىلگ نادعلى جالا انت يا بىز؟

ناك

عزىزىن وانندگان!

١- بىزگى سبخا بوانت و چنت وار "ن" بىگشت.

٢- "ن" حرفى گون دىگە حرفان لوپو گال جور بىكت.

٣- جالگى حرفانا به و تى كتابچهان بلكت.

ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن

نیوگ

ن

مخدود: "ن" حرفی و انتن لکتن دروشم و تواری ذافت.

۱- نیوگ شه گجا دستا کیت؟

۲- چنت رازی نیوگا درسته کنت؟

۳- گجام نیوگا باز وش داریت؟

نیوگ شه باگئ درچکان دستا کیت
امئ وطن وشین نیوگ داریت.
سیب جوانین نیوگی انت.
نیوگ په مردما پایدگ داریت.

عزیزین واندگان!

- ۱- بزرگی سبخا به و تی کتابچهان بلکت و هما گالانا که "ن" حرف دارنت
حلغی تها بگرت.
۲- جالگئ گالانا به و تی کتابچهان بلکت.

نیوگ - وشین
درچکان - باک

و

و

مخدس: "و" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ زاتن.

واندگ

ول

۱- به بروزگی رسمان چیه گندت؟

۲- به ای صنفا چنت واندگ سبخه وانیت؟

۳- کوتاهگی و مزین بلگه کنت یا کدوی؟

ول جوان چوپ کرتگیت.

ای ول باز سبز انت.

واندگ دو و هدا سبخه وانت.

ای دگار و رو د کرته.

عزیزین واندگان!

۱- ول، واندگ ورو د گالانی حرفا نا بگشت.

۲- جالگئ حرفا نا به و تی کتابچه ان بلکت.

و و و و و و و و و و

وطن

و

مخسد: "و" حرفی و اتن لکتن دروشم و تواری زاتن.

۱- بزرگی نخشا درسته کنت؟

۲- وطنی نا مابگشت؟

۳- پچی وطنا دوست دارن؟

افغانستان امی وطن افت.

وطن امی مچانی گس افت.

اما وتی وطنا دوست دارن.

عزیزین وانندگان!

۱

- ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت و "و" حرفا به هر کلیمی که گندت حلغی تها بگرت.

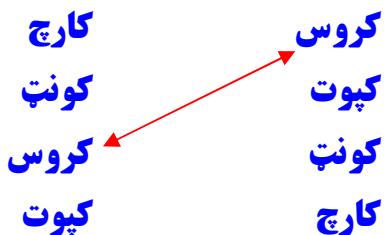
۲- شه هر کتاری دو دو وانندگ په وار په وطنی با روا کمی هبربدن و جالگی گالانا بلکت.

وطن-مچانی- دارن- ساتن- ات

نويي- فونهنت- گس

هیل کاری

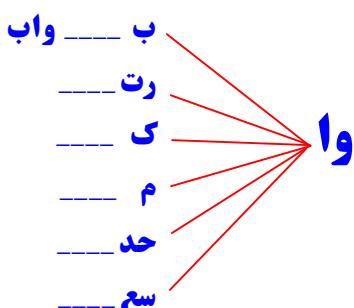
واندگ هم درو شمین کلمانا بزانست.

۱- شه ای جالگئ حرفان گال جورو به و تی کتابچهان بلکت.

و، ط، ن _____
ا، ف، خ، ا، ن، س، ت، ا، ن _____

۲- به اور کین جاهان پورهین کلیما بلکت.

ه

هـ

مخدود: "ه" حرفی و اتن لکتن دروشم و توارئ زافتن.

هرگ

هرماگ

۱- هرگ شه چیا جوړه بیت؟

۲- هرماگی درچک چونین بلګ داریت؟

۳- هپتار چونین حیوانی انت؟

هرگ شه آینا جوړه بیت.

هرماگی درچک سکین بلګ داریت.

هپتار گندگین حیوانی انت.

عزیزین و اندگان!

۱- بروزگئ سبخا وتی کتابچهان بلکت و "ه" حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.

۲- ای گالانی حرفا نا جتا جتا بلکت. درچک. هپتار - هرگ

هور

ه

مخدود: "ه" حرفی و انتن لکتن دروشم و توارئ زافت.

- ۱- به برزگی رسمای چیه گندت؟
- ۲- هور شه چیا و دیه بیت؟
- ۳- هور وبرپ چه کتی داریت؟

هوا بهاری جوان انت.
هور به بهارا بازه گواریت.
هور په سبزی و هوای پاک کرنا پایدگی داریت.
هر روج اما به ساپین هوا گوازیه کن.

عزیزین وانندگان!

- ۱- برزگی سبخا بوانت و به و تی کتابچهان بلکت و به هر گالی که "ه" حرف انت
حلغه بکشت.
- ۲- شه سئ کتارا دو دو وانندگ په وار بگشیت که ساپین هوا چه پایدگی داریت.
- ۳- ای حرفاناگون یکی آدگرا بلچنت و بوانت. سا پ. یه. ن - ه. و . ر

هیلکاری

۱- جالگئ هم درو شمین گالانا گون يكى آدگرا بلچنت.

دراین	سپین
ناجوری	اپن
سرسبزی	درچک
درچک	سرسبزی
اپن	ناجوری
سپین	دراین

۲- جالگئ حرفانا رازیکه گندت به و تى كتابچهان بلکت و "گ" حرفی ايشک و آشکا خط بگرت.

گ م ن گ ت ن گ ب س گ و

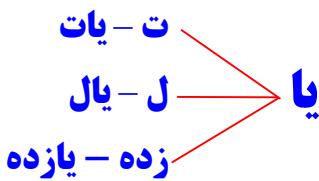
ى

مخدس: "ى" حرفئ وانتن لكتن دروشم وتوارئ زانتن.

- ١- به سبخا يال كرتن چه پيدگ داريت؟
- ٢- يکويي و تپاك چه پيدگ داريت؟
- ٣- رندا شه يازده چه انت؟

آگس يك توشا انت.
وانندگ سبخا په يال يات گرفت.
مير داد کلمي آورت.
اما وطنابه يکويي آباته کنن.

عزيزين وانندگان!

- ١- اي سبخا به و تى كتابچهان بلکت.
- ٢- گرنت - کننت و کنن گالانا ډوليکه جالگا گندت به و تى كتابچهان بلکت.

گرنت کننت گننت آورت آوريئ کنن

یخوک

مخسد: "ئى" حرفى و انتن لكتن دروشم وتوارى زانتن.

- ۱- آپ چە وختا يخوکە بىت؟
- ۲- مردم بە گجام موسما
يخوکاوش دارنت؟

يخوک شە سردىيا بىت.

مردم بە لوارى موسما پە يخوکا اړانت.

بە لوارا يخين آپ باز وارتگە بىت.

عزيزین وانندگان!

۱- اي سېخا بوانت و هما گالانا کە "ئى" حرف دارنت نشان ديت.

۲- جالگىء گالانا به و تى كتابچهان بلکت.

بە لوارا بە لوارا
يخين آپ يخين آپ

ساده گین الفبا

مخدود: الفبای حرفانی و انتن و لکتنی یا ت گپتن.

ث	ب	ت	پ	ب	ا	آ
ذ	د	د	خ	ح	ج	ج
ص	ش	س	ژ	ذ	ډ	ډ
ق	ف	غ	ع	ظ	ط	ض
ه	و	ن	م	ل	گ	ک
			ي	ي	ي	ئ

عزیزین وانندگان!

- ۱- شه هر کتاری دو دو وانندگ پنج پنج حرفابگشیت.
- ۲- هر وانندگی په وته وش شه بزرگی حرفان گال جوړ بکنت.
- ۳- وانندگ ای حرفانا املا کارکننت.

خداوند

مخسد: واندگ بزانست که ثنا و صفت تا نکا خداوند ج برایت.

جست:

- ۱- به بزرگی رسمای چیا گندت؟
- ۲- گشتگه کنت که شماره کی ودی کرته؟
- ۳- بگشت که پگار، آسمان و جهاناکی ودی کرته؟

خداوند "ج" مچین مخلوکانا ودی کرته.

خداوند "ج" پگار، آسمان و جهانا ودی کرته.

ای مهربانین خدا! که اما و مچین جهانا ودی

کرتگی مدام ترا پرستن و به ته پناه برن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و رندا شه جالگئ حرفان گال جور بکنت.

م - چ - ی - ن

م - خ - ل - و - ک

ه - گ - ا - ر

آ - س - م - ا - ن

عزیزین وانندگان!

- سی وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا بوانیت.
- شه جالگئ نامان ساهدارانی ناما مالوم کنت.
- کوه - گوک - چونک - ماهی

- جالگئ گال و جملانابه و تی کتابچهان بلکت.

خدای) ډکار، آسمان و

ای مهربانین خدا! مدام ترا پرستن.

- جالگئ مطلبا په جوانی املا بلکت و تک و کامه ی علامهانا به جائیکه زانت بلت.
- جالگئ گالانی حرفا نا جتا بلکت.

مچین	مخلو کانا	ودی	کرتگیت
-------------	------------------	------------	---------------

م

چ

ی

ن

سبخا بوانت و جالگئ جملاني اور کین جاگهانا پوره بکنت .

خدا وند "ج" مچین

کرتگیت.

دکار، آسمان و جهانا

کرتگیت.

- په ای گالان یک یک جمله بلکت:

دکار- روج- پناه

گسوین کار:

هر گجامی شه شما سئ چیزی ناما به و تی کتابچهان بلکت که دوست دارت.

عزیزین واندگان!

- جالگئ مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگست.

۱- کي گسئ ديما کپوت نشت؟

۲- صابر په کپوتا چي ريت؟

۳- ارزن و گلئ دانوکانا چي وارت؟

۴- چون کپوت به صابری گسئ ديما موتنگ بوت؟

دیمتری مطلبا سئ واندگ په رون په بروزین تواری شه بربرگشت.

سئ بار بیت وشه هر باری يك واندگی په رون په خداوند

"ج" باروا هبر بدفت.

سبخئ بنیادین بزانتا - خدا وند "ج" مچین مخلوکانا ودي گرته

اما خدا وند "ج" پرستن و به آيی پناه برن "په بروزین تواری بوافت.

حضرت محمد ﷺ

مخدس: واندگ يزانست که حضرت محمد ﷺ امي آخرين پيغمبر و
مچين نیکين صفتاني واوند افت.

جست:

- ۱- بروزگى رسما کي درسته کنت؟
- ۲- حضرت محمد ﷺ باروا چيه زانت؟
- ۳- قرآن مجید په کئ ديم داتگ بوتگيت؟

حضرت محمد ﷺ امي پيغمبر افت.

اما حضرت محمد "ص" امت آن.

قرآن مجید په حضرت محمد "ص" ديم داتگ بوتگيت.

عزيزين واندگان!

- ۱- اى سبخي نوکين گالانا سيايگ بکنت.
- ۲- دو واندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.

- ای سبخا کراری بوانت ورندا ای گالانی حرفانا جتا جتا بلکت.

قرآن مجید امت پیغمبر حضرت محمد

ح

ض

د

ت

م

ح

ه

د

- شه جالگئ گالان جمله جوړ بکنټ.

قرآن مجید امت آن امی پیغمبرافت

عزیزین وانندگان!

۱- سې بار بیت و هرباری ای سبخه یک کشکا په برzin تواري بوانیت.

- شه ای حرفان گال جوہ بکنت.

ق	پ	ح	ب
د	ب	ض	ب
آ	ف	د	د
ن	م	ت	ت
م	ب	م	ب
ج	د	ح	د
ی	ه	ه	ه
د	د	د	د

ای مطلبا املا بلکت و به جائیکه زانت تک و کامه ی علامهانا بلت.

- شه ای گالان به جالگئ اور کین جاگھان بلکت و جملہ پورہ کنت.

پیغمبر اُمت حضرت محمد "ص" حضرت محمد "ص" امی انت.
حضرت محمد "ص" امی انت.
اما حضرت محمد "ص" آن.
قرآن مجید په دیم داتگ بوتگیت.

عزیزین واندگان!

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- امی آخرین پیغمبر کی انت؟

۲- کی مچین نیکین صفتانی واوند انت؟

۳- قرآن مجید په کی دیم داتگ بوتگیت؟

۴- اماکی امت آن؟

- سی وانندگ په رون برزگی مطلبا که دیمتراگشتگ بوت شه بر په برزین تواری بگشیت.

- سبخی بنیادیں بزانتا "حضرت محمد"ص امی آخرین پیغمبر و مچین نیکین صفتانی واوندانت" په رون په برزین تواری بوانت.

گسویین کار:

چیزیکه شه ای سبخا زرتگت په وتی کهولئ باسکان بگشت وشه آوان بلوتپت که په ای باروا په شما گیشتر مالومات بدینت.

سال و ماه

مخسد: واندگ سالی ماهانی ناما نا بزانست

جست:

- ۱- یکسال چنت ماه انت؟
- ۲- یک ماه چنت هپتگ انت؟
- ۳- سالی ماهانی نام چه انت؟

یکسال دوازده ماه انت.

سالی ماهانی نام ایش انت:

حمل	ثور	جوزا	سنبله
سرطان	اسد		
میزان	عقرب	قوس	
جدی	دلو	حوت	

روچگ، اعید، میان اعید، مژنین اعید، یا حسینی "دایگ"، سیزده، اوی گوار، دومی گوار، سومی گوار، چارمی گوار، اوی بو، دومی بو.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیا یگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و به اورکین جاگهان ماهانی ناما ناما بلکت.

اسد

جوزا

حمل

دلو

قوس

میزان

یا حسینی "دايگ"

میان اعید

روچگ

عزیزین وانندگان!

- شه یک نیمگا په رون هر یکی شه شما یک ماهی ناما بگشیت.
- ای مطلبایا په جوانی املا بلکت و جائیکه زانت ټک و کامه ی علامه بلت.

گسویین کار:

هر گجامی شه شما سالئ ماهانی ناما ناما به و تی کتابچهان بلکت و شه برکنت.

- ای مطلبا په جوانی بشکنت و جستانی پسوا بگشت.
- ۱- کریمدادی پس آیراچی گشت؟
- ۲- کریمداد شه و تی پسا چی جست کرت؟
- ۳- کریمدادی پس به پسوی چی گشت؟
- ۴- درچک و نیال بیدی نیوگا دگه چی کته دارنت؟
- ۵- آخرا کریمداد چی گشت؟

- سئ واندگ په رون چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت
یکواردگه شه بر په برزین تواری بگشیت .
روچگ، گوندین اعید ودگه ماهانی ناماها آخرا به و تی کتابچهان
بلکت وشه برکت .
- ای هرماهی پدی ماھی ناما بگشت.

..... سلطان سنبله عقرب

- سبخي بنيدين بزانتا "يکسال دوازده ما داري" په وار په بُرزين تواری
بوانت.

چار موسم

مخسد: واندگ سالئ موسم و موسمانی ماھانی ناما بزاشت.

- ۱- یکسال چنت موسم داریت؟
- ۲- بهار سالئ چنتمی موسم انت؟
- ۳- سالئ گجام موسم گرم انت؟
- ۴- رنداشه تیرماھی موسمما گجام موسم کیت؟

یکسال چار موسم داریت

بهاری موسم، لواری موسم، تیرماھی موسم و زمستانی موسم

لواری موسم

بهاری موسم

زمستانی موسم

تیرماھی موسم

سالی هر موسمی سه ماه داریت

- ۱- حمل، ثور و جوزا بهاری موسمی ماه انت.
- ۲- سرطان، اسد و سنبله تواری موسمی ماه انت.
- ۳- میزان، عقرب و قوس تیرماهی موسمی ماه انت.
- ۴- جدی، دلو و حوت زمستانی موسمی ماه انت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخن نوکین گالانا سیا یگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانت.
- سبخا کراری بوانت وشه ای حرفان گال جوړ کنت.

ذ	ت	ب	ل
م	ي	ه	و
س	د	ا	ا
ت	م	د	د
ا	ا	ئ	ئ
ن	ه		
ئ		ئ	

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون ای سبخي يك يك بارا په بروzin توارئ بوانيت.
 - اى مطلبا په جوانى املا بلکت و به جائىكه زانت ټک و کامه ى علامهانا بلت.
 - چار گروپ که به هر باري سئ واندگ بیت جوړ کنت هر باري ساله يك موسمی ناما به وتي سرا بليت و موسمی ماهاني ناما بشويت.
- سئ واندگ ساله بهاری موسمی ماهاني ناما په رون په بروzin تواري بشويت .

ڳسوين کار:

- 1 - ساله هر موسم و هر موسمی ماهاني ناما به وتي کتابچهان بلکت.
- 2 - جالگئ گالانا پنج پنج وار به وتي کتابچهان بلکت .

لواري موسم
تيرماهي موسم

عزیزین واندگان!

ای مطلبا په جوانی بشکن و رنداجستانی پسوا بگشت.

۱- لوار سالئ چنتمی موسم انت؟

۲- به لوارا هوا چون انت؟

۳- نیوگ وسوزی ، گله ودانگ گجام موسمما رسنت؟

۴- به گجام موسمما انسان په آپا گیشتراړ انت؟

۵- پچی نیوگ وسوزی دیما شه وارتنا پاک ششتگه بنت.

- سئ واندگ په رون دیمتری مطلبا که لواری باروا گشتگ بوت شه
بربگشیت.

- شه ای ګالان به جالگئ اور کین جاګهان بلکت و جمله پوره کنت.

سرد ګرمین اړ

په زمستانی موسمما هوا باز انت، بری موسمما انسان په
لیسا انت.

- سبخي بنیادیں بزانتا "یکسال چار موسم داریت، بهاری موسم، لواری
موسم، تیرماهی موسم و زمستانی موسم" په بروزین تواری بوانت.

ماه و هپتگ

مخسد: واندک بزانست که یک ماه چنت روج و چنت روج یک هپتگ انت.

- ۱- یک سال چنت روج انت؟
- ۲- یک ماه چنت روج داریت؟
- ۳- یک هپتگ چنت روج داریت؟
- ۴- هپتگی روچانی نام گجام انت؟
- ۵- جمعه هپتگی چنتمی روج انت؟

سالی اولی ششم‌ماه (حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد و سنبله).

هر یکی ۳۱ روج دارفت، پنج ماه دگه (میزان، عقرب، قوس
جدی و دلو) هر یکی ۳۰ روج دارفت. حوتی ماه ۲۹ روج داریت،
یک‌سال ۳۶۵ روج داریت.

یک ماه چارهپتگ داریت هر هپتگی هپت روج انت

هپتگی روچانی نام ایش انت:

شنبه
یکشنبه
دوشنبه
سه شنبه
چارشنبه
پنج شنبه
جمعه

عزیزین وانندگان!

- سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ نوکین سبخا بوانیت.
- دو بار بیت و هرباری په رون هپتگی روچانی ناما بگشیت.
- جمعه رندا شه گجام روچا کیت.

یک هپتگ
هپتگی روچانی

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون ای سبخې يک، بارا په بربzin تواری بوانیت.
- ای مطلبا په جوانی املا بلکت و جاییکه زانت ټک و کامه ی علامه بلت.
- هما ماھانی ناما به روچی نشانا بلچینت که ۳۱ روچ دارت.

سرطان	سنبله
قوس	حمل
دلو	ثور
حوت	عقرب
جدی	جوزا
میزان	اسد

گسویین کار:

هر ګجامی شه شما هېټگۍ روچانی ناما ناما به وتي کتابچهان بلکت و شه بربکنت.

عزيzin واندگان!

- ای مطلبا جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱- یک هپتگ چنت روچ انت؟

۲- یک شپ وروچ چنت ساعت انت؟

۳- یکساعت چنت دقیقه انت؟

۴- یک دقیقه چنت ثانیه انت؟

۵- کسیکه شه وختا کاره گیت چون انت؟

- سی وانندگ په رون چیزی که دیما شه جستان گشتگ بوت یکوار دگه شه
بربگشیت.

جدى	قوس
جوزا	حمل
سنبله	ثور
سرطان	میزان
دلو	عقرب
حوت	اسد

- بزرگی ماهانی ناما بوانت و هما ماهیکه ۳۰ روچ داریت به روچا بلچنت.
سبخیه بنیادین بزانتا" سالی اولی ششماه هر یکی ۳۱ روچ، پنج ماهی دگه هر
یکی ۳۰ روچ و آخری ماه ۲۹ روچ انت" په وار په برزین تواری بوانت.

نو روز

مخدس: گون تاریخین روچ و دیرین رسم و دابان و اندکانی بلدبوتن.

- ۱- سالئ گجام روچا نو روزه شنت؟
- ۲- دیما شه نوروزئ روچا مردم چیوه کننت؟
- ۳- به نوروزئ شپا چی جوړه کننت؟
- ۴- مردم به نو روزا چیه کننت؟
- ۵- مردم به نوروزا گجا رونت؟
- ۶- کشار گرومالدار به نو روزا چیه کننت؟

هجري شمسيي سالئ حملی اولی روچا نو روز شنت، دیما شه نو روزی روچا مردم وټی گس ولوګ سرا و کوچها ناجوان پاکه کننت. به نوروزی شپا به گسان هپت نیوګ میسینتک و تجکی وشین غلپی پکیتک و به روچی تاریا بار کرتکه بیت.

به نوروزی روچا مردم گل و شادانت و هرجاگئ درچک و نیاله
نادیننت، په سیل و گندو چارا به دگه جاگهان رونت. به ای روچاهما
کشار گرو مالداراناكه جوانین برو حاصلی شه و تی کشار گری و
مالداریا گپتگ بنت تیکی و سوگات داتگه بیت.

عزیزین وانندگان!

- سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.

- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانت.

- شه جالگی حرفان گال جور بکنت.

ا	د	س	ن
ذ	و	ا	و
ت	ج	ل	ر
		ی	و
		ئ	ذ

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ په رون هرگجا می ای سبخې يک يک بارا په بروzin تواری بوانت.
- ای مطلبا په جوانی املا بلکت وجاییکه زانت ټک و کامه علامه بلت.
- شه جالگئ ګالان به جملانی اور کین جاگهان بلت.

نو روژ

گل و شاد

ونیاله

به دگه جاگهان

حملی اولی روچا شنت.

به نوروزی روچا مردم انت و به هر جاگئ درچک
و نادینت، په سیل و گند و چارابه رونت.

گسویین کار:

چیزیکه شه ای سبخا په نوروزی باروا زرتت به و تی کتابچهان بلکت و په و تی
کهولی باسکان بوانت.

- ای مطلبا په جوانی بشکنست وجستانی پسوا بگشت.
- ۱- چی په دروایا باز کتهو انت؟
- ۲- به گجا حاک و پلک نه انت؟
- ۳- حاک و پلک چه تاوان داریت؟
- ۴- کئ باید په چپ و چارگردی پاکی و سرسبز یا دلگوش بکنت؟
- سی واندگ په رون ای مطلبا که دیما شه جستان گشتگ بوت شه بریکوار بگشیت.
- شه ای گالان جتابختاین جمله جور بکنت.

اولی
به گسان
گل و شاد
نادینت.

- سبخی بنیادین بزانتا" هجری شمسیع سالی حملی اولی روچا نوروزه شنت، به نوروزی روچا مردم گل و شادانت" په رون په برزین تواری بوانت.

امی بیرغ

مخسد: او شکتن، گشتن، و اتفن، لکتن و وطنی بیرغی درست کرتن

۱- برزگی رسمای چیه گندت؟

۲- امی بیرغ چیئ نشان انت؟

۳- امی بیرغ چنت رنگ داریت؟

امی بیرغ باز په برآه افت.

امی بیرغ سیئ رنگ داریت.

امی بیرغی رنگ سیاه، سور و سبز افت.

بیرغ امی آزاتی نشان انت.

اما وته بیرغا برزه ساتن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکن.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- یکوار سبخا کراری بوانت ورندا ای گالانا په چول بلکت و جمله جور بکن.

سه رنگ	امئ	بیرغ	داریت	بیرغ	باز	افت	په براه	امئ	بیرغ	آفات	آزاتی	نشان
--------	-----	------	-------	------	-----	-----	---------	-----	------	------	-------	------

عزیزین وانندگان!

- سی وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا بوانیت.
- سی بار بیت و شه هر باری یک وانندگی بیرغی سیائین رنگ، دگری سورین رنگ و سومی سبزین رنگا به کاگدی سرا رسم بکنت رندا آوانا پاناد به پاناد بلت که وطنی بیرغ جور بیت.

گسوین کار:

ای سبخا به وتی کتابچهان بلکت و وطنی بیرغا رسم کنت.

- ای مطلبا بشکنت ورندا جستانی پسوا بگشت.
 - ۱- مُراد و حورنسا چونین جنک و بچک انت؟
 - ۲- مُراد و حور نسا که شه وابا کستنت چیه کنت؟
 - ۳- رندا شه چای وارتنا گجا رونت؟
 - ۴- ای بچک و جنک و تی پچ و کتابانا چونه ساتنت؟
 - ۵- ای دو واندگ به سبخی وختا کی هبرانا کوشکنت؟

 - سیع واندگ په رون چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت شه بریکوار دگه بگشیت.
 - شه ای جالگئ گالان جمله جوړ و به و تی کتابچهان بلکت.
- سیاه، سبز و سورین
سه رنگ
آزاتی
- سبخی بنیادیین بزانتا" امی بیرغئ رنگ سیاه، سور و سبزانت، بیرغ امی آزاتیء نشان انت" په رون په بُرزین تواری بوانت.

بزانت بلد

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
پیگام	بوزنگ، بیزو	انتر	کلو	
گام گیج	شکل و چول	دروشم	اقدام	
لهتین	درخت	درچک	بعضی یا چنت	
سما جین	نرین بُز	پاچن	اجتماعین	
تچ وتاگ	میدان، گیابان	پت	فعالیت	
دلگوشی	پوشاك یا ايرگیج	تپر	توجه	
	که شه پشمانی			
	لگاشتنا جوړه بیت.			
چ	جاندار	ساهدار	زاگ ، پسگ	
لکتن	زبان	زوان	نبشته کرتن	
کت	کسیکه گندیت،	گندوک	پیدگ	
	چاریت			
واهگ	ضرورت	اړ	امیت	
ذمه وار	پوره کرتن،	بوجتن	مسئول	
	بریبر کرتن			
دربرتن	خوشی	دیما برتن تسرکرتن	وشحالی	
هليکاري	احساس	تمرين	جذبگ	
ډاکو	زیب، براه	به نیمروز جاګئ نام	براز	
			انت	
جر ک	زیب دنت، براه	برازیت	اشتری	
	دنت		جونگ(چوچگ)	

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)
توتن	لولو کئ که لت و گله و دگه چیزانا خوابه کنت. شیشگی که مردم وتی دیما به تهی گندیت.	خوره	کشتی که شه کُل ولو خاجو په بیت
مزگ	زرت و جواری بتگی لپ	کرب	آدینک
چبر	خوردین زر	اورتین زر	اسیل، چیزی که شه در چکیع باشله یا کرتگا گوپتگه بیت.
چور	پلپت و خراب	پُژ	بالی مرگی که به اشکناودیه بیت.
چر	سکین آور	ژمگ	پشم و پمگی رستنی وسیله
عینک	نیش جتن	چژتن	وسیلی به گهترین دیستان یا پیتاپی دیمگیریا به پوزی سرابه چمانی دیما اشتگه بیت.
فابریکه	سبدیکه شه در چکیع باشله گوپتگه بیت.	شوں	کار جاه

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	پیروک
غات، چیزیکه ودی	کاخت	پسی پس یا ماسی	پس	
مه بیت				
غاتی	کاختی	گوستگین سال		پاری
کسانین لته که	شیپگ	بازین چیزی یگجا		خره
گون آیی چманا			کرتن	
سرمگه کننت.				
گلو، کوتپگ، کدو،	ول	دانگ که مر گانا		دانوک
بادرنگی بتگ شه		دانگه بیت		
بن تاچور و بلگان.				
شه بناؤپد هرچنکس	چور	غالی و کونته		ڈپ
ول تچک و مزن		گوپتنی و سیلی		
بیت چور گشتگه				
بیت.				
بیدی پوستین	چاولی	مسسکئ که		ڈنگ
حشکین گلو		مالاناسنديت		
چیزیکه شه کوتپگی	شیرگ	راهگیر		ڈونگ
دلگی لاپ داتنا				
دستاکیت				
		ڈاک، میدان		پت
ترنپ	پٽ	دویی، دوچوچگ		جار
		اورتن		
آدما، دیمتر کا	آختی	اشتری گلگ		بگ
مودیین خیمه،	گدان	آوختا		آختا
مالدارانی گس				

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
دانکو	گله و دانگی که په تینوکئ تها پکتگ	لیپ	بردیوک	بیت
دور	درد	لیت	چمباز	
دنتان دوری	دنتان دردی	لیر	کسانین زاگی دېی	
پل(پهل)	گل	ماتو	اندرین ماس	
ھلک	دہ	لوُر	دلختین گوات	
چرتن	مالی جرو علف	لوُر	یگجا	وارتن
شیوان	شپی پاس و گور باما	نیوگ	باگ و پالیزی	
	مالانی چار داتن		پیداوار	و چارینتن.
پیراری	پارین سالی دیمتری	وروڈ	چیزیکه ووت سبزه	
	ساں		کنت.	
ماله	زوٽ وختی	واک	وس	
پا چاله	ایره - ناوخت	اپن	احتیاج دارن	
بالی پت	طیاره (بالی گرابی)	وانندگ	وانوک، مکتبی	
	میدان		شاگرد	
ویلا	بیجا	ودی	پیدا	
پُچانا	کالا هانا	موتگ	ایل کرتن، بلد بوتن	

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
کنٽ	پیغمبری پیرو	أمت	چیزیکه بی تائیر	بیت کارچیکه چیزا بریتگ مه کنت.
غليپ	مزن	تو	گڻو، دیگ	درست کرتن
آچش	دورشه کتاب	شه بر	زانتن، پجارت	زانی که شه تجگي
فوج	وکاگدو چيزی دیما	غليبي	آتش	آرتا به غليبي تها پکتگه بیت.
زرتن	وار، گشت	رون	بازيں سپاهى	هپتن
چلگ	هپت روچ شه شنبى	هپتگ	يات چگون	تا جمعا
چگوگ	سي (۳۰) روچ	ماه	کسانين بالى مرگ	کسانين بالى مرگ
	دو اعيدانى ميانجينى	ميان اعيد	شه چگوگا کسان	ترين بالى مرگ
	ماه			يک توشا
تروك	يک راز			
پتھ	فصل		نارس و حامگين گلو	موسم
	سالي اولى موسم		به ولی پلا ترو كئ	بهار
	سالي دومى موسم		كه نوك نشان کنت	لوار
گلوا	سالي سومى موسم		پدا، پدترا، رندا	تير ماه
گله	سالي چارمی موسم		زمستان	ميراث
گړ	دسگي تاب داتن		رستن	سيائين غند
	شه پمگ يا پشما.			

گال	بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)
گپ	گپتن	رَستن	پکتن - سربوتن
گونله	کسان، کوتاه	رُستن	ودکرتن، مزن بوتن
گشت	چارت	چنت	چنکس شه حسابی دیما
گشت	وار، نوبت، رون	لچتن	وصل بوتن
هپتار	گنده رنگین حیوانی	لکتن	سیایگ کرتن که کچکئ دروشما داریت.
یال	پکر	نو روز	سالئ اولی روج
دادب	رواج	رسم	رواج
لوگ	گس	میستن	نم کرتن
گل و شاد	وشحال		

بن چمگ

- بلوچیئ زوان راهبند، ع. پھوال ا.ج علومی اکادمی هجری شمسی ۱۳۶۲ سال.
- بلوچیئ متل گالوار. نزار و پولکار ولی محمد رخشانی.
- بلوچیئ گالبند، ع. پھوال.
- سید گنج "سید هاشمی".
- براهدارین پل شه بلوچیئ لبزانکئ باگا. ع. پھوال هجری شمسی ۱۳۶۶ سال.
- بلوچی بوانیں عبدالکریم "راجی".

معارفی ترانه

پادیست مزن و گونډ په نپ و کار معارف

آبات بساقت درو دیوار معارف

بترانیت دلانا بکنست حون جگرانا

شاداب بسات ګل و ګلزار معارف

حون بنت دل و کپ جگر و چم بنت کور

باکی نی که سبز مانیت چمن زار معارف

ما علمی ټنوک و ادبی اشخی جنوکن

پروا، نه افت ما را چه شنز زار معارف

پروا نه سپت هستن و پروا نه ډولا

سوچن پرو بالا ناگون نار معارف

ما تنگ و گت هشك و هینار زوانن

کورن پمانا چمگ و آبشار معارف

اپسوز که هست "سرمچار" یک نپسی ترا

کمنت که بکنی ندر بدر بار معارف